

BAJAI HIRLAP

Társadalmi Hetilap.

Megjelen minden vasárnap reggel.
Szerkesztőség: Városi bérház, I. emelet.
Kiadóhivatal: Kazal József könyvnyomdája, hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Felölös szerkesztő és lapfőigazgató:
Dr. Lemberger Armin.
Főmunkatárs: Schön Ödön.

Előfizetési árak:
Egészévre 5 frt., félévre 2 frt 50 kr., negyedévre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 10 kr.
Hirdetések jutányosan számítanak.

Pécs—Baja.

A természeti törvények módja és rendje szerint a természet nagy tárházában a legkisebb parány sem tud megsemmisülni. Ha az attractio és cohásio örök törvényei szerint ezen parányok másképp csoportosulnak, más alakot, más színt vesznek is fel, de azért az eredeti atomok mindig megtalálhatók lesznek, ha nem is azon a helyen és azon alakban. A patak, a folyó, a folyam, mely ősi idők óta magának medret vág, ott megdagad, elapad, medrének szegélyeiből az atomokat lemoshatja, leszakíthatja, de meg nem semmisítheti, mert a mennyt egyik szegélytől elvezsz, azt a másiknak adja oda. A parányok megmaradnak, csak helyet és alakot változtatnak. A természet játékának eme szegélyeiről, a melyek mint megoldhatatlan, fundamentális alapigazságok örök időktől örök időkhöz fennmaradnak, nem akarunk sokat példázgatni és czélszerűbbnek tartjuk a *társadalmi atomok*ok foglalkozni, hogy ez által képesek legyünk megbizonyítani, hogy itt is minden a természet ősi törvényei szerint megy végbe, semmi sem vész el, csak az atomok vesznek fel más alakot és helyeket cserélnek. És itt ráterünk az ország két nevezetes városára, két oly társadalmi atomra, mely egy keletről, mint nyugotról a nemzeti folyamunk két kulturális szegélyét képezte. Ezen két szegély közli mederben azon ár hömpölygőt, mely Dél-magyarország közgazdasági, közmivelségi kincseit magában rejtette és ha esetleg nemzetellenes, hazafiatal vagy más iszapos tendenciájú áradások az ezen szegélyek közli medret fenyegették, ezen két szegélyben önmagától oly erkölcsi bástyák emel-

kedtek ki, melyek minden természetellenes evolúciónak, hazafiatalnak vagy nemzetellenes tulpapasoknak vetójukkal kellően imponálni tudtak. Dél-magyarországnak ezen két szegélye *Baja* és *Pécs* volt. Az egyik a Dunán innen, a másik a Dunán túl. Mindkettő emporium volt. Emporiumja a hazafias haladásnak, a kereskedelemnek, az iparnak és mezőgazdaságnak. De nemcsak békét élvező időkben, hanem, mint a hazai történelem bizonyítja, a legnagyobb veszély idejében is, pénz és véráldozat dolgában ezen két város volt a legelső közt. A folyam, hol lassabban, hol gyorsabban mossa szegélyeit, de nem szünetel, hogy egyikből ne vigyen, a másiknak ne adjon. És így lesz idővel, az egyik magas, védő partból kiellen homokzátóny, a sima és látszatnélkülilől pedig hatalmas védőbástya. Az atomok nem vesztek el, csak helyet és alakot változtattak. A társadalom nagy medrében hömpölygő emberiség partot szakít, zátonyt hagy maga után, tovább hömpölyög és új bástyákat készít. Az összesség nem veszít soha, csak az egyesek, azok gyengülhetnek. Gyakran maga a természet vet gátat az ily rombolásnak és a mit a természet elmulaszt, azt a tudomány, a társadalom együttműködése pótolja. De ha mindezen faktorok kellő időben és kellő jóakarattal hiányában az alkalomlati időpontot elszalasztják, akkor a hömpölygő áram magával sodorja az ártatlant, ép úgy mint a bűnöst, magával viszi a partot és mindazt, a mi évszázadokon keresztül rajta teremtet lön. Baja város századokon át volt Dél-magyarországnak kereskedelmi göcspontja, kulturális fókusz, a vidék közmivelődesének világió tornya, szóval azon védő fala, mely minden

káros társadalmi áradatnak ellentállott. De a társadalmi mederben az emberiség tovább hömpölygött, lassan és észrevétlenül mosta alá a partot; egyik darab a másik után leszakadt és az áradat észrevétlenül vitte a kivált részeket a medernek egy másik partjára, így nem csak a part szakadt, hanem mindaz, a mi évszázadokon át rajta állott, és rajta életet nyert. Így vesztett el a kereskedelmi göcspont, így váltik le a kulturális fókusz és ha idejében közös jóakarattal az áradatnak gátat nem vetnek, az utolsó remediumot magával sodorja és az egykori védő bástyából egy kiellen zátony lesz. Hogy az érdeklődők szavainkat tisztában érthessék meg, engedelmet kérünk, hogy világosabban fejezhessük ki magunkat. Nem akarjuk az okokat keresni, de mindenestre kellett ilyeneknek lenniök, hogy Baja város kereskedelmi preponderanciáját, minden nagyobb ellentállás nélkül, egy volt nagy paraszt városnak átengedte. Hogy az elmulasztottak helyre pótolhatók volnának, ahhoz szó sem fér. De arról igen is lehet szó, hogy akar-e Baja város közönsége saját kárára okulni? Ha akar, akkor nagyon siessen, mert utolsó mentő partja is szakadó félben van. Szakadó félben van azáltal, hogy utolsó reménye, a Baja-Bátaszéki összekötő vasút reménye dűledező félben van. Nem szeretnénk Cassandra szerepére jutni, a kit Jupiter azzal büntetett, hogy bár mi igazat jövendőül is, nem fognak neki hitelt adni. Mi ugyan nem jövendőülünk, hanem hazafias kötelességünknek tartjuk, hogy félhivatalos titkok talán még idejében elárulni. Az általános hitelnek a Duna jobbpartján egy elsőrendű vasutat épít, mely vasut hivatva lesz Szerajevot Budapesttel összekötni. A

TÁRCZA.

Béke és háború.

A „Bajai Hirlap” eredeti tárczája.
Írta: Timár Szaniszló.

Itt a fővárosban a napi politika és társadalmi kérdések elég zajt ütnek. Nagy problémák és kis kérdések váltják föl egymást; a kvóta és kongrua fejlődést okoz a nagy és kis szellemeknek. Nem csoda hát, ha nem igen veszik észre, hogy van egy testület, amely meglehetősen kényelmesen helyzetbe jutott és tagjai kétségbeesetten keresik a meenedeket a fatális konkვენencia elől.

Ez a testület a *bekeltiga* szövetségi testülete, amely érintkezésben van a világ minden békebarátjával. Addig hirdették, hogy kitört a béke az egész világra, a mi egyszerre csak túl az oceánón forrongani kezdtek a lelkek és a vulkán, a mely gyúnyanyaggal van teli, erpuzóvilág fenyeget. A népek szelleme hirtelen megunt a hosszú békeidőt és ödöklés láz vett erőt a lelkeken. A yankek vicsojtják a fogaikat s a vén Europa hiába esküszik, hogy a népek a békét óhajtik, hiába minden propaganda; a békebarátok minden fáradozása oda van: Amerika háborút kíván és bizonyossá lett, hogy az ágyúk torjai megéhezték, vagy megszönjantak és vért kívánnak.

— Mit csinálnak ezekkel a háborús hajlamokkal? — kérdi Kácsér Lipót úr, a bekegyesület titkára. — Hát hiába vontuk be Europa megvezetéséből államférfiat a szövetségbe? Hiába mondott fulminans beszédet Apponyi a brüsszeli békekongresszuson és koronás férfiak hasztalammal üdvözölték bennünket? Ine, az atlanti oceánón vizein rejtelmes tengeralatti akna robban föl és

levegőbe röpít egy bolond amerikai hajót néhány száz emberrel egyetemben! S ez elég, hogy két világrész lángba boruljon. Igaz, hogy szép a világ akkor is, ha ég és lsten szeme pihen fölöttünk, ha érge, vagy sirba szállunk is. De egyelőre a békebarátok szelbnek tartják a világot, ha nem ég és egy testvéri ölelést üdvöselbnek tartanak, mint száz bimbóelő ágyút. És tovább reménykednek, kovacsolván a remény arbronesát, de nem lehetetlen, hogy mire e sorok napvilágot látnak, a béke arbrona már megrepült és a „békes” urak kegytelenek megvárni, amíg az oceánón labjai elnyeltek az embervért és a háború liza ismét megszűnik, hogy azután szépen tovább szöhbessék a szeretet álmait.

Talán méltatlan dolog ily keserű ironiával illetni az emberi szív dogzóiból törekvésseit. De a guny mégem engem is ér; hisz en is tagja vagyok a békegyesületnek. Tudtam azonban, már a mikor beléptem, hogy szép utópia az, amit szolgálni akarok és hogy hiába álmodom szép álmokat az örök békéről mindaddig, a mi két ember van a világon, a kik közül az egyik szolga. A szolga lázadni fog s megrázza a biléneseit, a guzda pedig sühint, mint egykor XIV. Lajos a csipővással. Pedig a mi két ember lesz a világon, az egyik okvetlenül szolga lesz és előbb-utóbb harez keletkezik kettőjük közt, a mely az egyik leveretésével végződik. A mi bestialis hajlamok lesznek a szökbekben, a mi államok területnagyságból adóznak, a mi a hiúság éber lesz az emberi lélekben, addig hiába alakul át az emberiség gondolkodó része békeigává. A meggyülemlett gyűlékony anyag tüzet fog és robbani fog, mi pedig röpülünk vele és esünk vissza a nehézség törvé-

nyei szerint ismeretlen mélységeken és magasságokon át.

Am, hogy van az mégis, hogy még olyan nép is, a melynek állami szervezete egyebiránt a bekere van berendezve, mint az amerikai, mégis egyszerre háborús labza esik, mint az utcazi canaille, amely egykor petroleummal robbantotta föl Paris utcaizn a műemeleket? Népek és nemzetek pszichológiája, a világtörténet eddigi lefolyása vajjon nem ad erre felvilágosítást? A barbár idők elmúltak; a törvények enyhébbek és nem csak a kiváltóság osztályokat védik. A diplomacia a népek felvirágzásán doglozik és mintegy szent borzalommal nézünk vissza az időkre, a mikor a sötét Hellespontot holtsterek tömege szakították meg a megszárlások folyát. Más ideálja van a népeknek és nemzeteknek, mint egykor a versengés és ödöklés korszakában. De hosszú bekeidő után — a világtörténelem tanúsága szerint — a tömegek lelket viharos vágy lepi meg. Mámorossá lesz a sokaság a nyugalomtól. Senki sem tud visszameenni a forráshoz, a hol ez a vad indulat keletkezik, a mely munkát csak a verkedésben keres. De egyszerre itt van a kísértet és a homályos indulat levezető csatornája nem más, mint a háború. Már a régi diplomacia is tudta ezt és a mikor a római nép a világhírű „Panem et circenses”-t kiáltotta, nem a vezetők egyike azt kiáltotta vissza, hogy nem kényeret és czirkusz, hanem háborút akartok ti. A közszellem egyszerre nyugtalanossá esik és ha a háborút megakadályozzák, benső forrongásban keres ez a nyugtalanosság enyhülést. Csak hosszú békeidőben támadnak a társadalom kebelében forradalmi hajlamok. Nihilizmus, fenizmus, szocializmus és anarchiz-

közep dunai áthidalást addig késleltetik, míg ezen vasút legalább Eszékig üzembe vehető, és akkor egyszerűen azt fogják mondani, hogy technikai nehézségek miatt, az áthidalás Bajai és Báltasszék közti kivételten, valahol arra lejjebb meg fog történni. Bajai város bevezélt tény előtt fog állani, és mentő partjának utolsó faszálnya az árammal fog eluszni és talán csak ötven év múlva kerülhet reá újból sor, hogy reménytel megújítsa. Addigra pedig az egykori védőszékhely már egy kiellen zátony lesz. És ép úgy a mint Bajai városa, ugyanazon sorra juthat Pécs is, mert ő is azon ponton áll, hogy védőpartjainak egyes részeit darabonként ragadja magával a társadalmi áramlat. Mert az atomok nem semmisülnek meg, csak más alakot vesznek fel és helyet cserélnek. Így cserélt helyet Bajai Szabadkával, Pécs pedig Eszékkel. Hová jutunk, hová fog ez fejlődni, nem tudhatjuk, de hogy egyik város sem fogja régi formáját és kulturális magaslátának alakját megtartani, azt ily viszonyok között, ily indolentia mellett előre megjövendölhetjük.

Báltasszék. Dr. Boszkovitz Mór.

Töredékek egy bakfiss naplójából.

Ista: Zöld vadász.

98. jan. 28.

Ma azt hallottam, hogy a kereskedő ifjak egylete hangversenyre fog rendezni, amelyet, és ez a fődolog, táncz követ. Kérdeztem a mamát, hogy el fogunk-e menni, és a mama csodálatosan mondot azt felelte: ahogy a papa akarja. Ma meg nem merem szólni a papának, mivel egész nap rossz kedvű volt, (valószínűleg a kukorica ára leszál), de legközelebb, ha jó napja lesz, mindent el fogok intézni.

89. jan. 30.

A papa ma szokatlan beszédes. Biztosan felmegett a kukorica ára, mivel igen jó kedve volt és minden bevezetés nélkül elkezdte az ebéd-mesélni, hogy jójón hónapban bál lesz és mi is el fogunk menni.

Holnap megyünk ruhát csináltatni.

98. febr. 1.

Tegnap nagyon csunya idő volt és így csak ma voltunk a varrónél és kiválasztottunk egy igen szép fehér ruhát, két díszlaccal. Azt hiszem nagyon szép lesz benne, mert a fiúk azt mondják, hogy a fehér jól áll az arcunkhoz.

98. febr. 5.

Ma beszéltem a fiúkkal. Azt mondták, hogy 26-án lesz a bál és Szabadkáról és Zomborból is átjönnek az ismerősök. Az első és harmadik negyresre már fel is kerek.

mus, csupa forradalmi ösztönből keletkező társadalmi nyavalyák, mind a hosszú beke következményei.

Bekébarátain és kollégáim, becásítottak meg, hogy ezt kifejezese juttatom. Nos, is azért teszem, mintha helyesebbem, hanem mert igaz és az emberi lelkek örök törvényein alapulnak. Ilyen forradalmi láz lassunkint ragály és méreggyanút közli a maga mérgező hatásait azokkal is, akik ott állnak a népek fölött és intézik a nemzetek sorsát és ezek is bajlank a háborúra, így támad föl lassunkint az öldökös szelleme az idők homályából; így tér vissza ismét minden, amiről azt hitük, hogy el van temetve az idők sírjában. A homályos ösztönök vad-aga alakot ölt, a háborúk furiai kímáznak ondúkból és zúgva rohannak végig a tömegek fölött. Nincs, a ki megállíthatná, ha egyszer fölébredt s csak akkor jözanodnak ki a veszedelmes mámorból, ha leveretés után valahol a nemzeti szerezésségek bekövetkeznek.

De a társadalmak mostani berendezése, a politikai alakulásuk mind profeszantálják ugyszoval a népeket, hogy lajlekonyakká tegyek a háború ösztön fölébresszésére. Igaz, hogy öreg Európában grasszál a béke. Csak a kisebb népek agyarkodnak egymásra, mint nemreg a görög az Izlámra, mindaddig, míg a beteg ország jól hátha nem vágta, a múlttól azn hamarosan elszédült és felfordult. A nagy áll.mok diplomáciáját van hatva a béke szükségletétől és — fegyverkeznek. Akkor szuronnyerő védelmezi a béket, hogy a háború elkerülhetetlennek látszik. A nemzetek versengenek egymással a hadseregek tökeletesítésében. Ismételő puskák és ágyúk, füstnélküli lőpor, hadi léghajó-

98. febr. 23.

A ruhám már itthon van és fel is próbáltam. Megnéztem magamat a tükörben és mondhatom nagyon lass vagyok benne. Ma szur volt nálam és a lányok is mind előjnek a bálba. Azt hiszem jól fogunk mulatni. O ma felkört a második negyresre. Már féltem, hogy meglepedezek rólam. Meg csak három nap.

98. febr. 25.

Vége mindennek. Nem lesz bál. Nem lesz hangverseny. Csillag Tereznék kellett volna jászania és mivel most nem jöhet Bajára, hát az egész hangversenyt bizonytalan időre elhalasztották. Mondtam, hogy ugyszoval csak halaszszák el, a bált pedig tartssák meg. Hiszen mi ugy sem a hangverseny kedvéért megyünk a bálba. Azt felelték, az nem megy, de egy—két hét múlva meg lesz minden, de en már ezrelen előre, hogy az egész-ből nem lesz semmi.

98. márc. 5.

Már egy hét is elmúlt és nem hallani semmit. Ha jövő szombaton nem tartják meg a bált, akkor már semmi sem lesz belőle.

98. márc. 12.

Tudtam előre, hogy így lesz. Mire is való volt az az ostoba hangverseny, ha az nem lett volna, semmi baj se lenne. Most már várhatok jövő farsangig, de ki tudja, hogy lesz-e akkor is három negyresre előre angasztálva.

98. ápril 1.

Azt hallottam, hogy a kereskedő ifjak egylete a télen elmaradt hangverseny helyett ebben a hónapban fog valami mulatságot rendezni. Nem tudom mi igaz belőle.

98. ápril 3.

Most már egészen biztos, hogy 16-án bál lesz. Ma délben beállítottak három a fiúk közül és felkértek mind a három negyresre. A mama azt mondja, hogy meg nem tudja elme gyünk-e, de azt hiszem ezt csak azért teszi, hogy később annál jobban örüljek.

98. ápril 11.

A mama még mindig nem nyilatkozik. Azt mondja, hogy nem megyünk a bálba, mert en meg kis lány vagyok és már az idei három bál is sok volt. Nem értem a mamát, pedig valószínűleg ő is volt fiatal lány és tudhatja, hogy milyen kellemetlen az ilyen dolog.

98. ápril 15.

Egészen kétségbe vagyok esve. A mama azt mondja, hogy nem megyünk a bálba. A bál már holnap lesz és a fiúknak nem mondhatok semmi bizonyosat, mert meg reménykedem, hogy megis csak elme gyünk. Istenem! Istenem! puhítsd meg az anyák kemény szívét!

98. ápril 16.

Talán épen az első negyest tánczolóhatam most és szinte sírni szeretnék, hogy nem lehetek ott, ahol a többiek jól mulatnak. Nem használ semmi könyörgés, a mama hajthatatlan ma-

radt, sírni is próbáltam, de az sem hatott. Biztosan nem fogok ma egész éjjel aludni, mert mindig csak a bálra fogok gondolni.

98. ápril 17. reggel.

Tegnap megtörtént a bál nélkülem. De valami örömmel nekem is volt belőle. Az éjjel, nem tudom, hány óra lehetett, egyszer csak ezúgyanezen szobám az ablakom alatt. Körülbelül egy negyedik óráig tartott az éjjezene (ez volt az első, de remelem, és az utolsó), és hogy jeleztem, hogy ébren vagyok, kinyitottam egy kicsit az ablakot és egy óráig gyufát tartottam ki rajta. Erre a fiúk egyike oly hatalmas cíjnt kiáltott, hogy ijedtemben elrejttem a gyufát és majd felgyújtottam a függönyt.

98. ápril 17 este.

Ma referáltak a tegnapi bálról. Nem voltak sokan, de nagyon jól mulattak. Nagyon sajnálom, hogy nem lehettem ott. Mondják, hogy a souper is nagyon kedélyes volt. Mamiéknak nem szabadott ahhoz az asztalhoz ülni, ahol a fiatalág tilt és elképezelem, hogy így sokkal jobban lehetett mulatni. Csak a souperesádról nem beszéltek volna, mert akkor fajt legjobban a szívem. Igaz ugyan, hogy csak 3/4 óráig tartott, de ez is jobb, mint semmi. Kérdeztem, kik voltak a legszebbek, de a fiúk csak a ruhákat írták le és így meg kell tudokkolnom, hogy ki milyen ruhában volt, mivel csak egyre ismerten rá, ki a leányegyleti bálon is azt a ruhát viselte. Egyike a fiúknak ő! mondta legszebbnek, de arra nem adok semmit, mert ez elfogott. Azt mondták nagyon szép volt egy fekete szégyes csipkeruha, egy feher violával díszített feher selyemruha és egy kedves világoskék ruha. Az egészben csak az nem tetszett nekem, hogy nagy órákor már vége volt mindennek.

A papa nagyon haragszik, hogy felbressztették a zenevel és hogy nem, birt többet elhaladni; azt mondtam, úgy kell neki, mert nem vitt el a bálba, akkor alhatt volna reggel, ameddig tetszik.

Az éjjeli zenéről jót eszembre, hogy nem én voltam az egyedüli, a ki ebben a megfeszítettségben részesült, hanem egy másik barátom is, a ki azonban oly messze aludt az ablaktól, hogy csak másnap értesült arról, hogy az éjjel az ő kedvéért az egész utcazt felkeltették.

Helybeli és vidéki hírek.

Április II-ike a főgymnasiumban. A cisterci rend bálgyűmbása, mely már f. évi márcz. 15-én megszűntetésü ötvenéves jubileumát, f. hó 16-án d. e. 10 órákor kivette rónok az április ünnepegeklből is. Az ünnepe szónoka *Dr. Dombi Márk* tanár volt, kit ezuttal először hallottunk, és kiben finom elbeszélő, kellemes és nagydumamány előadott volt szerencsénk megismerni. Az énekkar ma is oly jó volt mint mindig. Hymnus, Szózat, ezek a megszokott régi jó dallamok ma sem maradtak el. Uj volt Zimay-Jókai: Király-Hymnus. *Lisztzy Elebe* tanár szakszerű vezetése alatt. A szavalk, *Pullermann Arthur*, (VII. o.) kit már ismerünk (Vö-

felig-meddig az emberiség egyik legnagyobb gondolkodójának; Nietzsche egyik jóslatserü kijelentésevel, aki egykor így szólt:

— Hiába álmodtok örök békéről: az ember természetesen állapota a háború. (Der natürliche Zustand des Menschen ist der Krieg.)

De azért mi a békéről álmodunk tovább. Szóvetekünk, testületkeke alakulunk, tartunk beszédeket és írunk könyveket a békéről. Igaz, hogy a társadalmi rétegek sorakoznak, hogy a földnépe és a gyárak munkásai bontogatják a vörös lohogót és a munkás-marsselelles riad meg itt-ott a gyülekezeteken, de azért mi tovább álmodunk szép álmunkat a békéről. Az északi kolosszus egy-egy rzkodasan, a nyugati kultúra gazdasági válsága, a politika nyugtalansága, neha megriaszt bennünket és mintha sejténők, hogy a kokó lángja mást is jelenthet, mint a bekös munkát, de egyet fordulunk és itt vannak ismét a béke pompas álomképei.

Füresnek találjuk, hogy a czár Montenegro fejedelmének ismételő fegyvereket és harmincz millió fölöttet küld ajándékba; nézzük azután némi nyugtalansággal, hogy a világ legnyugodtabb állama hadra kszül Europa ellen, de azért mi, a békélgár ferfiái örövendük tovább a béke szellemének, mondván: hadt törjek ki a háború, akkor fogja látni csak igazan a világ, milyen áldásos a béke, ha a vér özöne melegíti az atlanti ocezen vizet és álmodunk tovább a békéről. Csak azután az ebredés nagyon keserü ne legyen.

zas és új hadihajók beszerzése a legfőbb gondját kedezi az állami háztartásoknak. A hadseregek létszáma évről-évre nagyobb. És midex csak azért, hogy a béke annál biztosabb legyen. A reneteg-összegek, a melyek erre szükségesek, persze mind a nép zsebéből kerülnek ki. Egy esztendői hadi budget akkora összeget képvisel, hogy egy ország proletáriátusát meglehetne szüntetni vele. A fegyveres béke ropant anyagi terhe mind a népek... laira nehezül. A mellett a plutokrácia gögje is mindennap nagyobb. A nagy tüke hadban áll a kieséivel és megfordítva. A fényűzés egyrészt és a nyomor másrészt, olyan villanyosságot tartalmaz, amely, mint a föltött Leyden-palaczk, minden érintésre szikrázt vetel föl. A nyomor terjedése és a nagy tüke pöffszkedése hozta létre azt a forradalmi lázat Európában, a mely mint felelmes rem, szocializmus nem alatt üresmeretes és nem más, mint nivelláló törekvés, a mely az igazságtalan ellentétek elsimítására, vagy éroszakos helyrebillentésére irányul. A népek szelleme kérdi, hogy minek a tömegtelen sok fegyver, ha nincs háború? S kéri tovább, minek a nagy föltöszeg egyrészt, ha nincs meg az a nagy szükség-szükséget. A pénz cirkulációja szükbe és szükbe köre szorítokzik. Az állanháztartás mindig többet vesz el a népektől, mint a mennyi visszajutt nekik, a mi a lázat és a nyugtalanságot csak fokozza. Hol itt a levezető csatorna? — kérdi az, a kinek elég tag látokére van, hogy átnezheti a nemzetek sorsát. Nem hiába mondta a leha Boulanger egykor, hogy vagy szereljük le, hogy a népek sorsán enyhítsünk, vagy kezdjük háborút természetes ellenségekkel. Igaz, hogy hiú és becsavgyó lelke nek hangja szóhallt itt meg, de igazságot mondott, akármily forrásból származott is. És összevágott

rösmary: Hymnus) és Rohrböck József (IV. o.) (Komócsy: Hymnus) szinten kitétek magukért. Vegül Fülker Gusztáv igazgató lelkes szavakkal eszelte az ünnep jelentőségét és beszédet a király életéről fejezte be. Erre az epekedő a Szózatot emeltek és a közönség emelkedett hangulatban oszlott szét.

Ejgyezes. Rosenstokl Anna n. palánki fakereskedő f. hó 21-én jegyet váltott Schlesszer Már helybeli kereskedőnek kedves és bájos leányával, Fanni kisasszonnyal.

Adomány. A casino a márczius 15-én rendezett ünnepélyek költségéire 50 koronával járult.

Ösztöndíjak. Bodrogi Gyula diávidányára a casino választmány a tanítóképző intézet növendékei részére 100 korona, a városi, valamint az izr. polgári iskola növendékei részére 50—50 korona évi ösztöndíjadíj határozta, az 1848-iki események 50 éves évfordulójának emlékére.

Előleptetés. Dr. Marlon Jenő m. kir. honvéd főorvos, mint örömmel értesülünk, ezredorvossá lón előleptette.

Április II-ikének ünneplése a m. kir. állami tanítóképzőben. A m. kir. állami tanítóképző intézet e hónap 16-án ülte meg az 1848. évi törvények megalkotásának felszabadító évfordulója alkalmából emlékülnevet. A tanítóképzőintézet tornaterme erre az alkalomra díszesen fel volt lobogozva és a tanári kar és a tanuló ifjúság ünnepi díszben jelent meg. Az ünnepély a „Szentelt hantok” előadásával vette kezdetét, melyet Bene Gyula zenetanár szakavatott vezetésével az ifjúság énekelte és az ifjúsági zenekar vonos hangszeren kísért. Sűrű taps jutalmazta a kitűnő előadást. Ezután Scherer Sándor igazgató tartotta megnyitó beszédét, melyben mellátta az emlékülnevet jelentőségét és lelkes szavakkal buzdította az ifjúságot kitartó munkásságra. Ezt követőleg a gyakorlati elemi iskola tanulói énekeltek, majd pedig Mihaltics István tanár mondotta el a nagyszabású, széles mederben felelőtt ünnepi beszédét, melyvel mindvégig leköltötte a nagyszámú hallgatóság érdeklődését, a mely a gyönyörűen előadott beszéd vezetésével a legzsinált elismeréssel adott a jeles közpöztési tanárnak valoban kimagasló, nagy és alapos tanulmányra való beszédet. A sorrend 5-ik pontját „Magyar ábránd” előadása képezte, melyben Lachovics Ákos III. oszt. tan. hedegetükéa tűnt fel, majd a hymnust adták elő meglepő összhanggal három zongorán, ezt követte Sziványos Géza sikerült szavaltala. A program 8-ik pontjában kiemelkedt taptos arattott Schäfler Jenő I. oszt. tan. solo énekelte. Lelekesen és a hazafias érzelim hangján szavaltta Huszták Károly III. oszt. tan. Posa Lajos „Ezer év után” című költeményét. A minden izben sikerült ünnepélyt, melynek rendezését Scherer igazgatót és Bene zenetanárt a legnagyobb elismerés illetti, a Klapka induló előadás zárta be. A szép számmal megjelent közönség emelkedett hangulatban távozott és elismerő szavakkal adott tetszésének kifejezését.

Április II-ike az izr. hitközségi elemi és polgári iskolában. Az izr. elemi és polgári iskola e hónap 18-án ünneplte az 1848. évi törvények szentesítésének felszabadító évfordulóját az iskolának erre az alkalomra felszántott termében. Az ünnepély a „Királydaj” elnevezéssel vette kezdetét, melyet az ifjúság Berger Salamon főoktatór vezetésével adt az elő nagy precizitással. Ezt követte Waldor igazgató lelkes megnyitó beszéde, melynek fonálán ismert okeszovalával vázolta az emlékezés évforduló jelentőségét, ezután következett egy szavaltat és ének, majd Hegedűs Martha hang. isk. tanuló szavaltta el lelkesen Garay „Szabadsg” dalát. Ezután Szántó Ede tanár tartotta meg ünnepi beszédét: Szónok igen szép beszédben, lelkesül a szavakkal von párluzmatu a két év előt lezajlott millenniumi és a mostani jubileumi ünnepet kezdött, majd melltája az 1848-iki törvények és azok szentesítésének kiváló horderjét és történeti fontosságát. Ráter ezután azon nagyok érdemeinek felsorolását, kik ezen később megválasztott eszmékért küzdöttek és a kegyelet adóját rovja le Szecsenyi, B. Eötvös Zsigmond, Vörösmarty, Petöfi és Kossuth halhatatlan emléke iránt. Rövid visszajutalant vet az 1848. előtti időkre, lelkesen emlékezik meg a márcziusi felkelésre, majd pedig Deákrol, és a király és a háza életésével fejezte be költői szépségekkel gazdag, nyghatású beszédét. A „Kurucz dalok” és egy igen szép induló elnevezése rekesztettek be a hazafias ünnepélyt.

A fogymnasium diszünneplények műsora. A helybeli fogymnasium a ciszst. rend nyolczeszedes fellállításának emlékére az intézet tornatermében e. ápril hó 30-án d. u. 4 órákor diszünneplényt rendez, melynek műsora következő: 1. Marche Solenne, Harmonium és zongorára iták: Ketterer és Durand. Előadják: Alföldy L. és Hesser A. VIII. o. tan. 2. Megnyitó beszéd, Tartja az intézet igazgatója, 3. Cantate a ciszst. rend nyolczeszedes fellállításának emlékére. Szövegét írta dr. Platz Bonifác, zenéjét szerzelte Fülker Gusztáv, I. Éneki a fogymnasium vegykesara, 4. Emlekezés Giszterezimura. Alkalmi költemény Mezősas Anand ciszst. r. tagtól, Fölóvással dr. Dombi Mark fogym. tanár. 5. a) Chopin Cis mol. Étude és b) Székely J. Magyar ábránd XVII. Magan zom-

gorán: Alföldy L. VIII. o. t. 6. A ciszst. rend multja és jelene, Történelmi visszajutalant. Irta és fölóvással: Kovacs Antal VIII. o. t. 7. Az alkalmi Cantate II. része, Éneki a fogym. vegykesara. 8. Ünnepi oda Török Konstant fogym. tanártól. Szavaltja: Rohrböck J. IV. oszt. tan. 9. a) Chopin Polonaise II. és b) Liszt Rhapsodia VII. Magan-zongorán előadja Hesser A. VIII. o. t. 10. Induló az ünnepi Cantateból, Zongorakísérettel éneki a fogym. vegykesara. Fölühük az érdeklődő közönség figyelmét arra, hogy az intézet igazgatósága a tornaterem nagyszághoz mérten csak korlatolt számú meghívottat bocsátott ki. A ki meghívó alapján a számozott belépő-jegyre igényt tart az igazgatóságnál átvételei, de másra azt nem ruházhatja.

A bajai ev. reform. elemi iskola f. hó 17-én tartotta meg az 1848-iki törvények szentesítésének 50-ik évfordulója alkalmából ünneplést, mely a következő sorrenddel folyt le: 1. Halandó istentisztelet, 2. Kölesey „Hymnus” énekeltek az iskola növendékei. 3. Ünnepi beszéd; tartotta Olásey György tanító. 4. „Mi a háza?” szavaltta Graza Julianna IV. o. t. 5. „A magyar zászló” szavaltta: Váradi Zoltán III. o. t. 6. „Magyarország megköszöntötte terkepe előtt” elmondotta: Graza Janos V. o. t. 7. „Jo honfiak, honleányok legyetek” szavaltta: Brenner Julianna IV. o. t. 8. Hymnus (szent segit) Vörösmartytól szavaltta: Bardez Árpád IV. o. t. 9. Zárbeszéd tartotta: Széles Aron ev. ref. lelkes.

Rózsakiallítás. Mar a mult évben tervezett egy rózsakiallítás a gyüm. egylet, azonban az akkor nem volt megtartható. Örömmel értesülünk, hogy az egylet az eszmet nem ejtette el, hanem elhatározta, hogy a f. évben rendez egy rózsakiallítást, a mely bizonyára sok élvezetet fog nyújtani nemesebb szórakozást kereső közönségünknek.

A bajai kereskedő ifjak egyetelenek apr. 16-án megtartott táncmulatságán jelenlétül hölgyek névsora a következő: Asszonyok: Dr. Berliner Gusztáv, Berdorfer Ede, Bosnyák János, Csisz Ferencz, Fischer Ignácze (Baracska), Fischl Jozsefne, Geinger Mikásné, Hesser Gyuláné, Dr. Lemberger Annimé, Lukács Gyuláné, Pollák Bernátné, Pollák Lajosné, Pollák Manoné, Politzer Jakabné, Reich Gyuláné, Reich Vilmosné, Reh Ignácze, Reh Fülöpne, Reiner Lajosné, Rosenbaum Bernátné, Taussig Janka Leányok: Berliner Ilona, Bosnyák Margit (Bezdán), Csisz Bella, Csisz Flora, Fischer Jozsa (Baracska), Fischel Ilona, Geinger Minka, Hesser Terez, Hirschfeld Cziza (Bonyhárd), Reiner Ilona, Reisz Irén, Reh Corinna, Reh Xina, Rosenbaum Berta, Schönbeld Margit, Taussig Janka, *Prágyfészekből befolyt:* Reich Farkas fia 256 forint, Geinger Károly és Testvére 18 forint 50 krajczár, Bruck Pál 20 forint, Fischer Lipót 10 forint 50 krajczár, Ifj. Wagner Antal 17 forint 50 krajczár, Lázár Sámuel 10 forint, Fischer Pál 14 forint 50 krajczár, Frank Armin 3 forint 50 krajczár, Berdorfer Ede 4 forint 50 krajczár, Fischer Bela 5 forint, Krausz Lipót 5 forint 50 krajczár, Krausz Pál 2 forint 50 krajczár, Grünwald Lászk 2 forint 50 krajczár, Schlieser Mor 5 forint, Pollák Illes 4 forint, Henegári Antal 4 forint, Friedler Jozsef 5 forint 50 krajczár, Kaufmann Simon 13 forint 50 krajczár, *Felülírtettek:* Reich Emil (Bees) 3 frt, Pollák Bernát, Reich Ignácze, Reich Vilmos, Reich Gyula, Reich Vidor, Somogyi Emil, Grünwald Miksa, Grünwald Arnold (Bees) 2—2 frt, Politzer Jakab 1 frt 50 kr, Erdélyi Janka, Dr. Fischel Zsigmond, Grünberg Lajos (Bees), Pollák Jakab, Pollák Illes, Lukács Gyula, Berdorfer Ede, Schön Ödön, Schwab Jozsef (Bees), Hesser Gyula, Nány Lajos, Schön Géza, Pollák Lajos, Dr. Lemberger Annimé, Kuzal Jozsef 1—1 forint, Rosenbaum Bernát, Zwillinger Salamon, Rothfeld Szasz Ottó, Stekler Sándor 50—50 kr. Összesen: 440 frt 50 kr. A mulatság tiszta jövedelme 330 forint volt.

Halális szúrás. O-becseni gyilkosság történt. Két sorog a vérdrma szereplője: Gólis Jevrem és Szivresz Branko ó-becei lakosok sorogok voltak. Balkezőtt ugyan. A Szivresz huga vadházaságban élt Gólisától perpatvar támadt közöttük, a „leány asszony” hátyjához futott, hogy társa meg akarja ölni, Szivreszben felhevült a harciasz szerb ver, két dugót a kabátjába és elindult beközöntré sorogához. Nem is kellett messze járni, mert az utcán összetaláltak. Szót szókövetelt. Szivresz előrattotta kesét és egy nyakön szarta Gólisot, hogy az menten szörnyét hall. Szivresz evfoltgát.

Papuekormány elől a halálba. Csantak András bács-baracska lakos alig hogy I hónapig elszótt házassodott másodszor. De a nyugodt és boldog családi élethez szokott Csanták gazda ugyancsak megjárta másodszeri házasságával, Csanták uram házatja folyton lármas volt az új menyecske bevonulása óta. A mult hétfőn pedig a kardos menyecske Csanták uram fejt egy fázókkal is érintkezése hozta, mely körülmény egy elkeserítette a már többször említett Csanták uram, hogy a padlison, egy ruhászartól kötéltel, felakasztotta magát. Mire megtaláltak, halva volt.

Helyreigazítás. A mult vasárnap számban kir. törvényszékünk visszalátása cím alul közölt vezerekikébe sajtóhiba csuszott be, amennyiben a

bajai kir. járásbírószág összes ügyfoglalma 48,414 helyett, tévesen 41,414 számmal lett kintüntetve, míg emellett helyreigazítunk.

68 éves öngyilkos. Tegnap délelőtt fél 11 órákor Szabadkán a Jókay-utczában a Vernes-fele ház udvarán szíven lötte magát Deutsch Ignaz 68 éves magánzó. A lövés zajára összesodulott tömeg már verében felfregve találta az öreg embert, ki ilyen erőszakos módon vált meg életétől. Halálkölva vitte be szobájába, hol pár percet alatt kiszivett. Reggel még szokása szerint egy kis setára indult el a városba, s hozzátartozói nem is sejtették, hogy micsoda végetes elhatározást forral. A hatalmas 12 mm-es caliber revolverrel, melyvel életét kioltotta, közvetlenül a tett elkövetése előtt vette meg. — Hogy mi okból lett öngyilkossá egyleve senki sem tudja.

Esküvő. Trinksz Gyula ó-becei néptanító e hó 20-án esküdött örök hiszeget Gyurkocz Enyfiának kisasszonnyak öz. Gyurkocz Benóné leányiának.

CSARNOK.

Egy szelleműs látogató.

Irta: Molnár Gyula,
(Folytatás.)

Továbbá azt hallottam önről, hogy öntől öríz kedni kell, mert igen gonosz nyelve van.

— Valóban? kiltánk, s kenytelen voltam az illatos megfyázókat kivenni a számból.

— Igen, ezt nekem Rágyó Boldizsár mondta, a kiról több megtudtam, hogy minden embert rágal.

É szerint hát ez sem igaz, nyugtatám meg magam. Már mindenesetre jó, ha az ember tudomást szerz arról, hogy mikép vedelkednek lára barátai. Mert Rágyó Boldizsár az én „jó” barátim közé tartozik.

Már örülni kezdtem annak, hogy Duzzoglyf Jakab ur egy rosszatt nem hallván felölem, elmondja jövelete okait.

— Aztán tudja még mit hallottam önről?

Ismét visszadtam a szívomat, lehetőleg oly mélyen, hogy kidüllett arczaimam megnyugtassak Duzzoglyf urat kivánságomom nagy fokáról.

— Azt mondta nekem Füllets Benő, hogy ön egy inkarnatus hazug ember.

Anyira meglepett ez őszinteség, hogy majd lenyeltém a monstre-szopokát. Csak annyit tudtam dadogni jédtemben, hogy:

— De ké — kerem —

Ez még mind semmi, folytatta nagy plehlegmával Duzzoglyf Jakab ur, a ki úgy látszik szentül meg volt arról győződve, hogy nagy barátiszigessé tesz velem, ha mindazi tudomásumra juttatja, a mit felölem hallott.

— Ismeri ön Jellenfi Tóbiást!

— Nincs szerencsém, a nevét sem hallottam.

— No hát ez meg az mondta önről, hogy ön egy jellemtelen ember.

Ejnyo — gondoltam magamban, ez már mégis infamia, hogy ez a Jellenfi így jellemelte jellememet, de hát mit teygek én ezzel a Jellenfiel, a kit nem is ismerék?

Ördög vigye, ha jellemtelenek tart, ne igyek velem „bruder”!

Ezeket hallván ön felöl, nem csodálkoztam a fölött, hogy dr. Szindus Dán meg úgy nyilatkozott a „kör”-ben ön fölöl, mintha ön egy „gazember” volna.

— Mi — mi — micsoda? Gaz — gazember!

Dadogtam hűledve s nagy kedvet éreztem magamban a megfyázó-szopokát rendeltetés ellenere botnak tekinteni s végig nyujtani Duzzoglyf ur hátán.

De megdondoltam a dögöt, Hisz elvégre Duzzoglyf Jakab urnak fontos közlendő lehetnek, mikébe előnyösül okvetlenül szükséges a szemelyem fölölí vedelések előrehoztatása.

— Egy van, uram! sohajott föl tiszta szívből, szellemes látogatom, miközben nagy lelki megnyugvás tiközödött vissza arczám, hogy lelke terheitől megszabadult, — Igen, gonosz világot élünk. Az ember jobbról-balról rágalmazás s biztosíthatom önt, hogy meg nyegdrészet se mondtam el annak a mit ön fölöl hallottam.

Egy neme a resignációnak vet erőt rajtam. Elgondoltam magamban, hogy ez a derek ferfu itt valóságos lekkihaboruban volt önmagával, mielőtt halossan jött volna „fontos ügy”-ében, melyről egyébrint meg fogalmam sincs. Fáj nekem bizonyára, hogy a világ kigyet-bekát kiált rám, s lehetetlen elfojtania e fölötti indignációnak.

A napokban, kezdé újra Duzzoglyf ur — sétálni mentem a bajai utczában, s találtam Eremfi Jánosnak. Seta közben önről kezdtek beszélni. En elmondott nekem miket hallottam önről, mire ő így kiltott föl: „O ez még mind semmi! Azt az embert ismerem kell, hogy feléle kellő fogalmat alkothassunk. Egy aljas rágalmozó, nyomorult hazug, egy talokadó svihak, egy hitvány gazember, egy uszoris, Igen uszoris. Ezt én határozottan állíthatom. De ez még mind semmi! O képek egy artam leányt elcsabítani, ferjektet szerencsétlennek. O mindig adós a habzserével, és kosztal soka se fizet. Tele van az asztalokjára kifízeltetett száboroktokkal. S tudja meg mit! O egy reszeszes nap-

lopó, egy hétnyűst lomp. Egy rabló, valóságos rabló, a ki képes az utcán megállítani az embert s elkerni a tárczáját. Egyszóval ő egy svindler a gonosszabb fajtából.

Tovább nem hallottam mit beszélt Duzzogly ur, mert a mi füstöt magamból szívtam a monstre-szopokából, akkor szobrot állítottam Duzzogly urnak azzal a fölirással: „A legrosszabb embernek — a legnagyobb gúzember!”

No ha engem nem üt meg a guta, gondolom magamban, akkor szobrot állítottam Duzzogly urnak a fölirással: „A legrosszabb embernek — a legnagyobb gúzember!”

De Duzzogly ur még tovább is beszélt, beszélt rémítően, és sokat, és felelem. Szaja taftekozott a dühtől, midőn fölserolla mind azt a gyalázatot, a mit rólam hallott, s a mi hibéleg mind nagyon fájt neki s lehetetlen volt elhallgatnia előttem, midőn ama „fontos ügy”-ről —

Hóho! Ideje lesz a derek urat megvontatnom, hogy bár ez elmondottak melyen keserűk áltartan lehetnek, s hogy egészen együtt érezek vele akkor, mikor e rágalmozónat a poklok mélyeseg fenekére

szánom, de végre is ő belátja, hogy én ártatlan vagyok, s már most raterhetünk ügyünkre.

Szerencsémre Duzzogly ur ez alatt kiköpködte minden mondandóját, én is kifújtam leeggett cigárettem maradványát s a monstre-szopokát éppen el akartam huzolni. Semmi sem gátolt tehát abban, hogy Duzzogly ur „ügyét” elővgyük.

— Uram! szökeg alig hallható hangon, remegve a fölindulástól, erősen visszatartva magam minden olyféle dolgot, mely esetleg rágalmozóm állításait bizonyítani volna hivatva, uram! ímétellem oly hangon, mint egy elkarhított lélek sopánkodik a menny kapuja előtt, — miben lehetnek ömek szolgálatára?

Duzzogly ur föláll, igyekszik lehetőleg szívélyes képet vágni, kinyújtja jobbát s derekasan meg-
rizza az enyémet. Azután nagy phlegmával veszi kalapját, botját s miközben udvarianis bajlongva az ajtó felé hátrál, ezt mondja szeretetreméltó nyájsággal:

— Bocsanat, hogy haborgattam! Csak tiszteltem óhajtottam tenni!

(Vége)

Kiadó lakás.

Br. Főtvös-utca 431. szám alatt (volt Schmetzer ház), az emeleti lakás, mely áll hat szoba és hozzátartozó helyiségekből

aug. 1-ére kiadó.

Bővebb felvilágosítás

Michitsch József tulajdonosnál.

100—300 frtng

havonta megkérhető bármely foglalkozású egyének által, biztos és becsületesen, tőke és rizikó nélkül, hatóságilag engedélyezett állampapírok és sorsjegyek az ország minden helységében. Ajánlatok „könyvi kesz”-ezim

Singer Gyula hirdetési irodájába

Budapest, IV. Rostely-utca 3 sz. a. intézendők.

Ismét alkalom nyílik a n. é. közönségnek a tavaszi idényre meglepő olcsó árak mellett bevásárolni

Steiner Károly

férfi- és női divatkereskedésében BAJÁN, (Mészáros ház sarkán.)

NAGY NAP- ÉS ESERNYŐ KIÁLLITÁS!

a legutolsó divat szerint **selyem ernyők** 1 frt 50 krtól 15 frtng drbjá, minden nálam vásárolt ernyőt egy éven belül ingyen javítok, úgyszintén átluzások és javítások pontosan és gyorsan s jutányos árban lesznek elkészítve.

Nagy választék férfi fehéremű, **selyem- és batiszt-**

ingek, nyakkendők, kesztyűk,

a legújabb női ruhádzsek, **szallagok, és csipkében**, azonkívül ajánlom elismert jó kötőpamutjaimat s kész harisnyáimat.

A n. é. közönség becses pártfogását s szíves megrendeléseit továbbra is kérve maradtam

kiváló tisztelettel

Steiner Károly.

Igazán legjobb és legkellősebb arcz- és kez-bőr-finomító szer az általam készített

MARGIT-CRÈME

ezen teljesen ártalmatlan, vegyíztiszta, hatásában pedig egyedül meglepő, a szépség emelésére és fenntartására legkiválóbb szer használatá, a mennyiben **minden zsíros anyagtól ment**, igen kellemes, semminemű foltot ruhában vagy fehéreműben nem hagy vissza, a bőrt területen **gyorsan és teljesen felszívódik, rövid idő alatt színtel, mindennemű arczszíntelanságot mint: szepiöt, májfoltot, pörsemet, pattanást stb. stb. börtököt (Mittesser) egy- és mindenkorra eltávolít s hosszabb használat után hajos, üde, kifogastalan arczszínt és bőrt kölcsönöz. Nappal is használható, minthogy a bőr nem mint más zsíros szerekétől foylik.**

Kittinó óvszer napbarnítás és bőrpédes ellen.

Mivelhogy rövid idő alatt általánosan felkarolt s a hölgyek által megkedvelt szer mindenkinek a legmelegebben ajánlható. Frissen készítő, postai megrendeléseket pontosan eszközölve kaplató

Ujvidéken: Herzog István „Sas”-hoz czimzett gyógyszerüzében.

A híres és valódi dr. Lehmann arczkenőcs, mosdóvíz és szappan nagyban készítője.

Baktár Baján: Berndorfer Ede divatruház.

A nagyeredmű közönség b. tudomására hozom, hogy a Herzog-fele

czipőüzletet

(Tóth Kálmán tér, Juray-fele ház) átvettem s a raktárt a világhíri Carlsbadi czipőgyár

készítményeivel egészítettem ki.

Szíves pártfogásért eszedezem

Mittler Izidor. czipőkereskedő.

Kérem a czímet jól megfigyelni!!

Kapható: férfi Coachmen felöltő finom kivitelben	11 frt 35 krtól feljebb
.. Cheviot öltöny (Brünni szövet)	6 .. 40
.. Havelock igen jó minőség	9 .. 50
.. Cheviot nadrág (Brünni szövet)	2 .. 10
fiú öltöny	4 .. 50
gyermek Costüm 3 évtől 8-ig (Brünni szövet)	2 .. 25

Női kabátok és galléroknál az idény előrehaladása miatt 10% engedmény az előírt szabott árból.

KAISER LIPÓT.

Első bécsi női- és férfi ruharaktár. (a városi bérházban.)

Ugyanitt egy tisztességes házból való fiu tanonczul felvétetik.